

בש"פ 3775/18 - שלום אבשלום אהרון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3775/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: שלום אבשלום אהרון

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
במ"ת 20077-12-17 (השופטת נ' בכור) מיום
9.5.2018

בשם העורר: עו"ד חן הולנדר
בשם המשיבה: עו"ד אפרת גולדשטיין

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד במ"ת 20077-12-17 (השופטת נ' בכור) מיום 9.5.2018 לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 11.12.2017 הוגש נגד העורר כתב אישום, ובמסגרתו הואשם העורר בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973; בהחזקת נשק, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); בהצתה, עבירה לפי סעיף 448 לחוק העונשין; בהשמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין; וכן בהפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 30.11.2017 הגיע כוח משטרה לבצע חיפוש על פי צו ביחידת דיור ברחובות שבה התגורר העורר בשכירות. לאחר שנציגי המשטרה דפקו על דלת יחידת הדיור והודיעו כי מדובר במשטרה, אחז העורר בשקית ובה סם מסוכן, הניח אותה על המיטה בחדר השינה והצית אותה באמצעות מצית. בנוסף, שבר העורר מכשיר טלפון סלולארי שהיה ברשותו. כתוצאה מהצתת השקית התלקחה שריפה ביחידת הדיור.

כל אותה העת ביקשו השוטרים מהעורר לפתוח את הדלת בהדגישם כי קיים חשש לחייו, אך הלה לא שעה לקריאותיהם. לאחר שהשוטרים הבחינו בשריפה המתפשטת ובעשן היוצא מחלונות יחידת הדיור, ניסו לפתוח את הדלת באמצעות פטיש והזעיקו כוחות כיבוי אש וניידת מד"א, אשר פרצו את הדלת, חילצו את העורר וכיבו את השריפה.

בחיפוש שערכו השוטרים ביחידת הדיור נמצאו שני רימוני הלם סנוור M 7270, 2323.1533 גרם נטו סם מסוכן מסוג קנביס, וכן סם נוסף בכמות שאינה ידועה.

4. בהחלטת קצין משטרה מיום 1.12.2017, שוחרר העורר ממעצר בתנאים מגבילים, אשר הוארכו עד ליום 11.12.2017.

ביום 20.12.2017 הוחלט לשחרר את העורר בתנאים המגבילים שהוטלו עליו ואשר הוארכו בהסכמה. בין היתר, נקבע כי על העורר לשהות במעצר בית מלא בביתו, תוך התייצבות בתחנת המשטרה לפי דרישה ובכפוף להפקדת ערבויות כספיות. לתנאים אלה הוסף תנאי - פיקוח אמו של העורר על העורר בעת מעצר הבית.

בהמשך, ביום 24.4.2018, הוסיף בית המשפט מפקח נוסף - מר יוני רחמיאן, אשר חתם על ערבות צד ג'. אף נאסר על העורר לצאת מן הארץ.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

בהיעדר מחלוקת ביחס לשאלת קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, הורה בית משפט קמא ביום 20.12.2017 (השופטת נ' בכור) על הכנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, אשר יבחן את מסוכנותו ואת האפשרות למעצרו באיזוק אלקטרוני.

6. מספר תסקירים הוגשו בעניינו של העורר. בתסקיר המעצר הראשון מיום 17.1.2018 נמנו הרשעותיו הקודמות של העורר, וכן צוין כי אובחן כבעל דפוסי התנהגות שוליים ובעל עמדות מקלות בקשר לצריכת חומרים פסיכו-אקטיביים. עוד נכתב, כי כל אלה אינם מאפשרים פיקוח רציף על התנהלותו לאורך שעות היום.

שירות המבחן סבר כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה מצד העורר, וכי רמת חומרתה צפויה להיות בינונית. בנסיבות העניין, לא היה בידי שירות המבחן להמליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני. כך גם בתסקיר מיום 4.2.2018.

עוד נתבקש שירות המבחן לבחון אפשרות לשילוב העורר בטיפול במרכז "התחלה חדשה" ואת מידת זמינותה של אמו של העורר לפיקוח.

בתסקיר מיום 28.2.2018 שלל שירות המבחן את אפשרות שילוב המטפל בטיפול פרטני וקבוצתי במרכז "התחלה חדשה". זאת, מאחר שמדובר במסגרת פרטית אשר לשירות המבחן אין דרך לבסס בקרה על הנעשה בה.

בנסיבות העניין המליץ שירות המבחן על הוספת מפקח נוסף ועל הטלת צו פיקוח למשך חצי שנה על מנת לגייס את העורר לטיפול מותאם לצרכיו במסגרת מוכרת בתחום הסמים. מנהלת האיזוק, מצדה, הודיעה על היתכנות להעברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

בעקבות תסקיר מיום 27.3.2018 הוסיף בית המשפט ביום 24.4.2018 לתנאי שחרורו של העורר מפקח נוסף.

7. בערבו של יום 24.4.2018 נעצר העורר על ידי המשטרה לאחר שנמצא מפר את תנאי שחרורו בכך שהסתובב דקות ארוכות בעיר רחובות, לרבות נסיעה במונית, וזאת בניגוד להחלטת בית המשפט שלפיה היה אמור לשהות במעצר בית מוחלט.

לפיכך הגישה המשיבה בקשה לעיון חוזר בהחלטה לשחרר את העורר ממעצר לנוכח הפרת תנאי השחרור שנקבעו. במסגרת הבקשה צוין כי אמו של העורר מסרה כי הותירה את העורר לבדו בבית כדי שימתין למפקח הנוסף.

משכך נטען כי אין ליתן אמון בעורר לאחר שהפר הוראה חוקית ויש לעצרו עד תום ההליכים.

מנגד, טען בא-כוח העורר כי מדובר בהפרה מינורית של תנאי השחרור, וכי העורר משוחרר מזה זמן רב בתנאים, עובדה אשר יש ליתן לה משקל משמעותי בנסיבות העניין. כמו כן, עתר למעצר העורר באיזוק אלקטרוני.

בתסקיר מיום 8.5.2018 שב שירות המבחן על התרשמותו לפיה העורר מתאפיין בדפוסי התנהגות אימפולסיביים, וכי הוא נעדר גבולות פנימיים ומתקשה להיענות לגבולות חיצוניים ולסמכות מפקחיו. לפיכך סבר שירות המבחן כי קיים סיכון משמעותי להפרת התנאים המגבילים, לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני, ולא היה בידיו להמליץ על אפשרות זו.

החלטת בית משפט קמא

8. בהחלטתו מושא ערר זה, שניתנה בתום דיון מיום 9.5.2018, קבע בית משפט קמא כי אין לתת בעורר אמון באופן שיש בו כדי להצדיק את מעצרו באיזוק אלקטרוני.

בית המשפט קבע כי הפרת תנאי השחרור על ידי העורר נעשתה באותו יום בו ניתנה ההחלטה אשר במסגרתה נסקרו הניסיונות הרבים שנעשו על מנת להותיר את תנאי שחרור העורר על כנם, חרף האמור בתסקירי המעצר, וכן ניתנה הוראה על הוספת מפקח נוסף על מנת להקל על אמו של העורר במשימת הפיקוח שנטלה על עצמה.

נפסק, כי הפרת התנאים באותו יום מהווה "התנהגות מתריסה ומזלזלת – ויש בה כדי לחזק את התרשמות שירות המבחן בתסקיריו בדבר קווי אישיותו של המשיב, והקושי שלו להיענות לגבולות חיצוניים ולסמכות מפקחיו".

לנוכח הפרת תנאי שחרורו של העורר ממעצר ובשל המלצתו השלילית של שירות המבחן בנוגע להעברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, נקבע כי פרק הזמן שבו עמד העורר בתנאי שחרורו אינו מאיין את הפרתם הבוטה של תנאי השחרור או את תסקירי המעצר השליליים, ועל כן מתחייבת הותרת העורר במעצר עד תום ההליכים.

9. מכאן הערר שלפניי.

טענות הצדדים

10. בטיעוניו בכתב ובעל פה טען בא-כוח העורר כי החלטת בית משפט קמא בטעות יסודה. נטען, כי בעת הגשת כתב האישום היה העורר משוחרר ממעצר בתנאים מגבילים מינימאליים.

בא כוח העורר הוסיף וטען כי בבקשת המעצר שהוגשה יחד עם כתב האישום ביקשה המשיבה, לכל היותר, להחזיק את העורר במעצר באיזוק אלקטרוני, וכי בשל אי-הגשת ערעור על ההחלטה, השלימה המשיבה עם עובדת היות העורר משוחרר.

כן טען בא-כוח העורר כי העורר היה משוחרר במשך כחצי שנה, אשר במסגרתה לא נרשמה כל הפרה של תנאי השחרור על-ידו, וכי מדובר בהפרה בודדת של תנאי השחרור, שיש לבחון אותה על רקע הבקשה המקורית.

לטענת העורר, הפרת תנאי השחרור אינה מקימה עילת מסוכנות מעבר לזו שהייתה ידועה לבית המשפט קמא שעה שהורה על שחרורו של העורר.

לחלופין, טוען העורר כי נוכח קיומה של חוות דעת הממונה על האיזוק האלקטרוני הקובעת כי ניתן לעצור את העורר באיזוק אלקטרוני, מבוקש להעדיף חלופה זו, בתוספת פיקוח אנושי וכל תנאי נוסף שיידרש, על פני מעצרו מאחורי סורג ובריח.

11. בתשובתה לערר סמכה המשיבה את ידיה על החלטתו של בית המשפט קמא. לטעמה, בדין נקבע כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו של העורר באמצעות חלופת מעצר. זאת במיוחד לנוכח הפרתו את תנאי השחרור.

12. דין הערר להידחות.

13. מאחר שלא הייתה מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, מוקד הדיון בפני בית משפט קמא התייחס לבקשה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים כתוצאה מהפרת תנאי שחרורו.

14. מבלי להידרש למלוא המסכת הראייתית, ניכר מהמתואר בכתב האישום כי המעשים המיוחסים לעורר חמורים. בפרט, כמות הסם שנתפסה היא גדולה ועברו הפלילי מכביד.

כמו כן, התנהלותו של העורר, לרבות בהפרת תנאי השחרור, מעידה על מידה בלתי מבוטלת של מסוכנות. חשש זה מתעצם נוכח העובדה שחרף העמדת שני מפקחים על העורר, נמצא האחרון משוטט בעיר רחובות, תוך הפרה בוטה של תנאי מעצר הבית המלא שהוטל עליו.

הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שביום ההפרה ניתנה החלטה להוספת מפקח נוסף.

לנוכח דברי בא-כוח העורר, הממזער מחומרת ההפרה, תוך שהגדירה "הפרה מינורית ובודדת", נכון יהיה לומר כי הפרת תנאי מתנאי השחרור הינה חמורה כשלעצמה, ואין נפקות לכך שהעורר נמצא במרחק לא רב מביתו או כי מדובר בהפרה בודדת, כטענת בא כוח העורר.

הפרה זו של תנאי השחרור על ידי העורר מלמדת כי לא ניתן ליתן בו אמון. מן הראוי להזכיר כי בעניינו של העורר הוגשו מספר תסקירי מעצר, תוך מאמץ ניכר של בית המשפט קמא להימנע ממעצרו עד תום ההליכים.

אני סבור כי משניתן אמון בנאשם באופן שבו בית המשפט פונה לדרך של חלופת מעצר, והלה מפר את האמון שניתן בו בו ביום, יש להורות על החזרתו למעצר מאחורי סורג ובריא בשל אובדן אמונו של בית המשפט בו. ככלל, אי הקפדה על תנאי השחרור תוביל להחזרתו של המפר למעצר מאחורי סורג ובריא.

15. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ח' בסיון התשע"ח (22.5.2018).

